

1-1- بیانیه مجمع مشارکت دولت باز

در سال 2011 بیانیه دولت باز توسط 65 کشور مورد امضا قرار گرفت که در آن دولت‌ها به اجرای تعهداتی در زمینه‌های افزایش دسترسی به اطلاعات فعالیت‌های دولت، پشتیبانی از مشارکت مدنی، پیاده‌سازی بالاترین استانداردهای صداقت حرفه‌ای در سراسر ادارات و افزایش دسترسی به فناوری‌های جدید برای شفافیت و مسئولیت‌پذیری پایبند شدند. در زیر به تعهدات دولت‌های عضو مجمع مشارکت دولت باز اشاره شده است.

1-1-1- افزایش دسترسی به اطلاعات فعالیت‌های دولت

- دولت‌ها به نمایندگی از مردم اطلاعات را جمع‌آوری و نگهداری می‌کنند، بنابراین شهروندان حق درخواست اطلاعات از فعالیت‌های دولتی را دارند.
- دولت‌ها متعهد به ترویج افزایش دسترسی به اطلاعات و افشای فعالیت‌های دولتی در سطوح مختلف دولت هستند.
- دولت‌ها متعهد به افزایش تلاش نظام‌مند در جهت جمع‌آوری و انتشار اطلاعات هزینه و عملکرد دولت در بخش خدمات و فعالیت‌های عمومی هستند.
- دولت‌ها متعهد به ارائه فعالانه اطلاعات با ارزش، از جمله داده‌های خام، در رویه‌هایی زمانمند، در قالب‌هایی که مردم به راحتی می‌توانند پیدا، درک و استفاده کنند و در قالب‌هایی که استفاده مجدد از آن‌ها را تسهیل می‌کند، هستند.
- همه دولت‌های عضو به فراهم کردن راه‌حل‌های مؤثر در جاهایی که دسترسی به اطلاعات یا پرونده‌های مربوطه، به دلایل نادرستی محدود شده است، از جمله از طریق نظارت مؤثر بر رویه رجوع¹ متعهد می‌شوند.
- دولت‌ها باید از اهمیت استانداردهای باز برای ترویج دسترسی جامعه به داده‌های عمومی و همچنین تسهیل قابلیت همکاری سیستم‌های اطلاعاتی دولت به خوبی آگاه باشند.
- اخذ بازخورد از مردم برای شناسایی با ارزش‌ترین اطلاعات و تعهد به اعمال نتایج بازخوردها به حداکثر میزان ممکن، از وظایف دولت‌ها است (8).

1-1-2- پشتیبانی از مشارکت مدنی

¹ Recourse Process

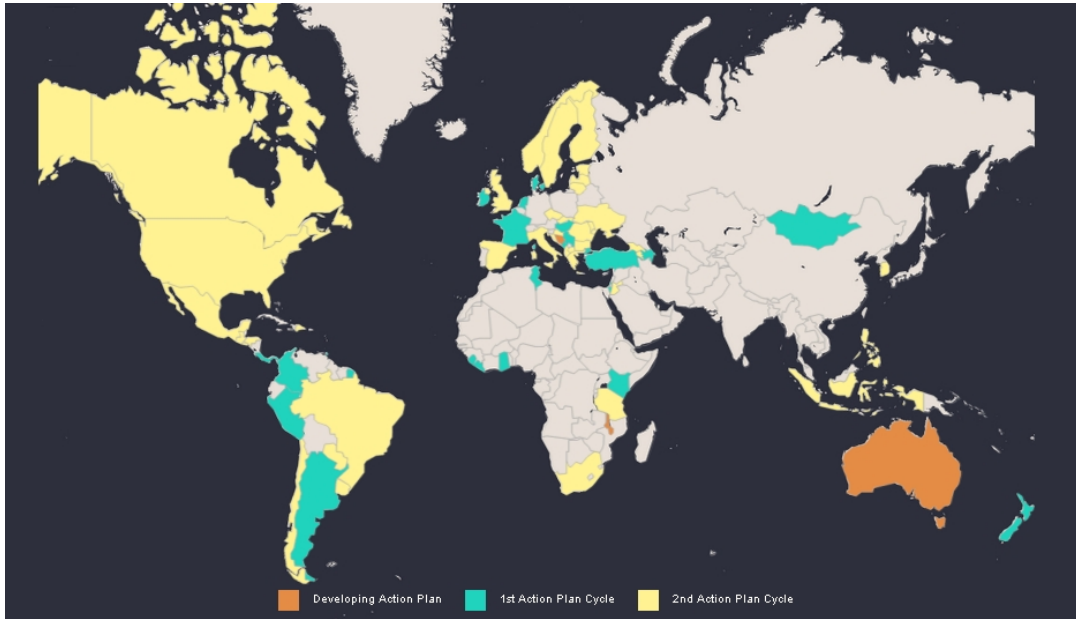
- دولت‌های عضو برای مشارکت عمومی همه مردم در تصمیم‌گیری و تدوین سیاست، بطور یکسان و بدون تبعیض ارزش قائل هستند.
- تعامل عمومی، از جمله مشارکت زنان، کارآمدی دولت‌ها - که از دانش، ایده‌ها و توانایی نظارت مردم بهره‌مند می‌شود - را افزایش می‌دهد.
- دولت‌ها متعهد می‌شوند که تدوین سیاست و تصمیم‌گیری را با ایجاد و استفاده از کانال‌هایی برای دریافت بازخورد عمومی، تعمیق مشارکت عمومی و نظارت و ارزیابی فعالیت‌های دولت شفاف‌تر سازند.
- دولت‌ها متعهد به حمایت از سازمان‌های غیرانتقاعی و مدنی برای فعالیت سازگار با تعهد آن‌ها به آزادی بیان، تشکل و نظر دادن، می‌شوند.
- دولت‌ها متعهد به ایجاد مکانیزمی برای فعال کردن همکاری بیشتر بین دولت‌ها و سازمان‌های جامعه مدنی و سازمان‌های تجاری می‌شوند (8).

3-1-1- پیاده‌سازی بالاترین استانداردهای صداقت حرفه‌ای در سراسر ادارات

- دولت پاسخگو نیازمند استانداردهای بالای اخلاقی و کدهای رفتاری برای مقامات دولتی است. دولت‌ها موظف به داشتن سیاست‌های قوی ضد فساد، رویه‌ها و شیوه‌های تأمین شفافیت در مدیریت امور مالی عمومی و خرید دولتی، و تقویت حاکمیت قانون هستند.
- دولت‌ها متعهد به حفظ یا ایجاد یک چارچوب قانونی برای عمومی کردن اطلاعات درآمد و دارایی‌های ملی و مقامات عالی رتبه عمومی هستند.
- دولت‌ها متعهد به تصویب و اجرای قوانین برای محافظت از افشاگران فساد² هستند.
- دولت متعهد به ایجاد اطلاعات مربوط به فعالیت‌های نهادهای مقابله با فساد و اثرات آن بر پیشگیری فساد، همچون اثربخشی فرایندهای دادخواهی به این نهادها، و قرار دادن این اطلاعات برای عموم، البته با حفظ محرمانگی اطلاعات خاص است.
- در نهایت دولت‌ها موظف به افزایش عوامل بازدارنده در برابر رشوه‌خواری و سایر اشکال فساد در بخش دولتی و خصوصی و همچنین به اشتراک‌گذاری اطلاعات و تجربیات هستند (8).

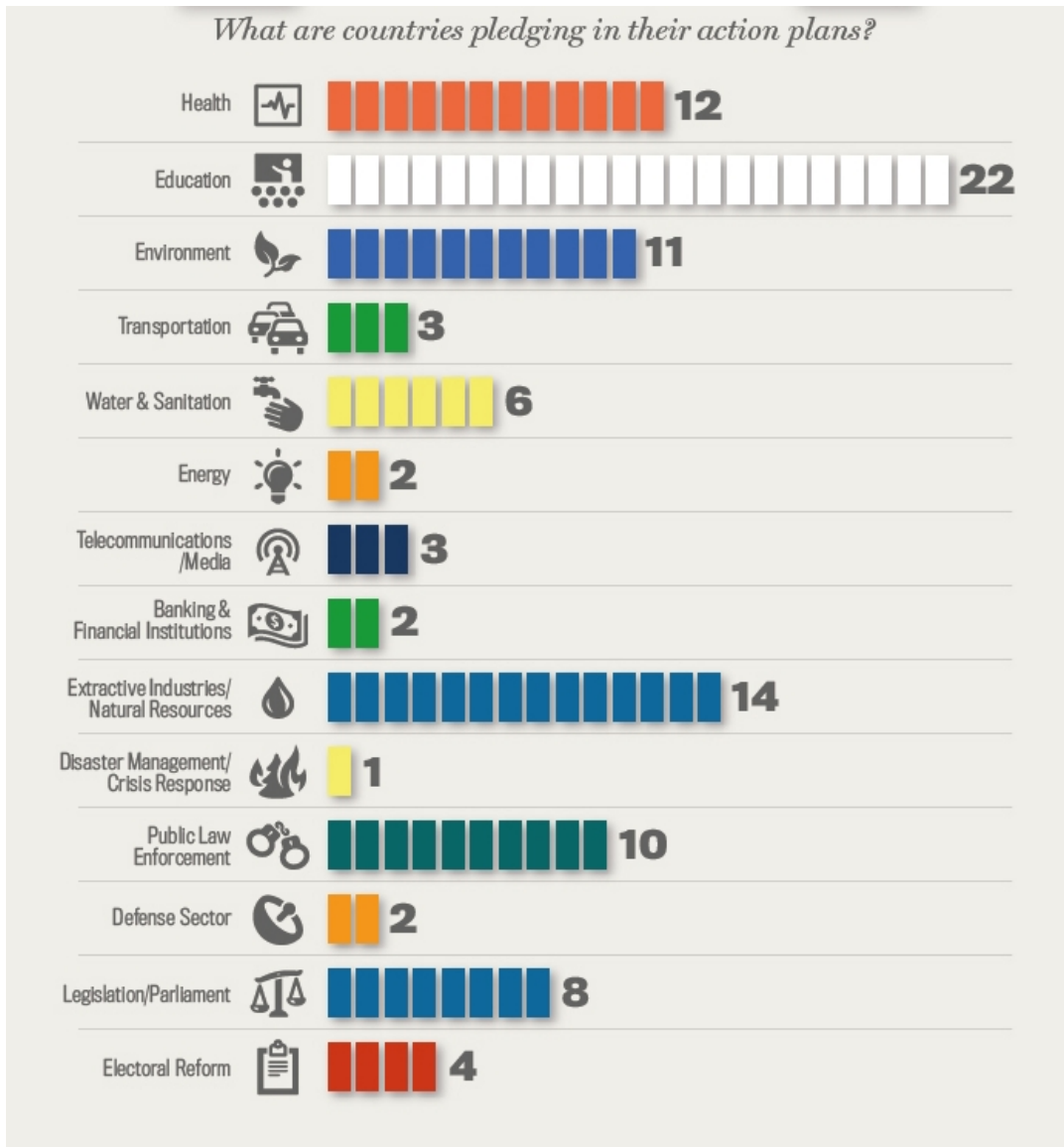
در شکل زیر کشورهای مختلف که به مجمع مشارکت در دولت باز پیوسته اند و میزان فعالیت‌هایشان نمایش داده شده است.

² Whistleblowers

شکل 1-1 کشورهای عضو مجمع مشارکت در دولت باز و فعالیت هایشان (9)

کشورهایی که به مجمع مشارکت در دولت باز پیوسته اند برنامه های اجرایی را تصویب و پیاده سازی نموده اند. مهمترین تاکیدی که در اسناد دولتهای مختلف در رابطه با دولت باز مطرح بوده است بحث آموزش بوده است. پس از آموزش مباحث مرتبط با صنایع استخراجی و منابع طبیعی در جایگاه دوم بوده و حوزه ی سلامت و محیط زیست نیز در مراتب بعدی بوده اند. در شکل زیر این موضوع نمایش داده شده است.

شکل 2-1 مهمترین موضوعات در برنامه های عملیاتی کشورها در زمینه ی دولت باز (10)

همانطور که در بیانیه ی مجمع مشارکت در دولت باز نیز تاکید شده بود یکی از فعالیت های مهم دولت ها حمایت از سازمان های غیرانتفاعی و مردم نهاد در دسترسی، تولید و انتشار داده های مفید برای اجتماع می باشد. برای مثال در حوزه ی آموزش که بیشترین تاکید در اسناد دولتی بر روی آن بود، تارنمای «ریت مای پروفیسور»³ که توسط بخش غیردولتی در ایالات متحده ی آمریکا راه اندازی شده است، توانسته است نقش بسیار مهمی در اطلاع رسانی به دانشجویان در رابطه با سطح علمی دانشگاه ها و اساتید داشته باشد.

³ ratemyprofessors

در این سایت تا کنون بیش از ۱۵ میلیون رتبه دهی صورت گرفته که بر اساس آن ۱,۴ میلیون استاد و ۷۰۰۰ دانشکده مورد ارزیابی قرار گرفته اند. این سایت با بازدید ماهانه بیش از ۴ میلیون نفر توانسته است به مهمترین مرجع برای رتبه بندی اساتید و دانشکده ها در ایالات متحده ی آمریکا، کانادا و انگلستان تبدیل شود (۱۱).

این سامانه هر ساله رتبه بندی از اساتید و دانشکده ها و دانشگاه های برتر ایالات متحده ی آمریکا ارائه می دهد.

برای نمونه ۱۰ نفر اول اساتید آمریکا بر اساس این رتبه بندی در زیر نشان داده شده است:

جدول 1-10 استاد برتر در سال تحصیلی 2013-2014 ایالات متحده ی آمریکا (12)

Rank	Name	University
1	Pat Fitzsimmons	MATHEMATICS, INDIAN RIVER STATE COLLEGE
2	Chad J Kuyper	SPEECH, FLORIDA STATE COLLEGE AT JACKSONVILLE
3	Monessa Cummins	CLASSICS, GRINNELL COLLEGE
4	David Cook	ART, GEORGIA GWINNETT COLLEGE
5	Kenneth Anderson	MUSIC, UNIVERSITY OF CALIFORNIA SAN DIEGO
6	Devon Hanahan	SPANISH, COLLEGE OF CHARLESTON
7	Judson Everitt	SOCIOLOGY, LOYOLA UNIVERSITY CHICAGO
8	Douglas Klutz	CRIMINAL JUSTICE, UNIVERSITY OF ALABAMA
9	Christopher Atwater	MANAGEMENT, GEORGE MASON UNIVERSITY
10	Jerry West	MATHEMATICS, UNIVERSITY OF ARKANSAS FORT SMITH

هر یک از این اساتید به طور متوسط تا کنون توسط حدود ۱۰۰ نفر ارزیابی شده اند. بگگر رمان و انباشت این اطلاعات کیفیت رتبه بندی ها به شدت افزایش یافته و به صورت کاملا قابل اطمینان در خواهد آمد.

در رتبه بندی کلی فعالیت های کشورها در حوزه ی دولت باز موسسه ی دانش باز شاخصی را تعریف نموده است که در ادامه به توضیح آن خواهیم پرداخت.

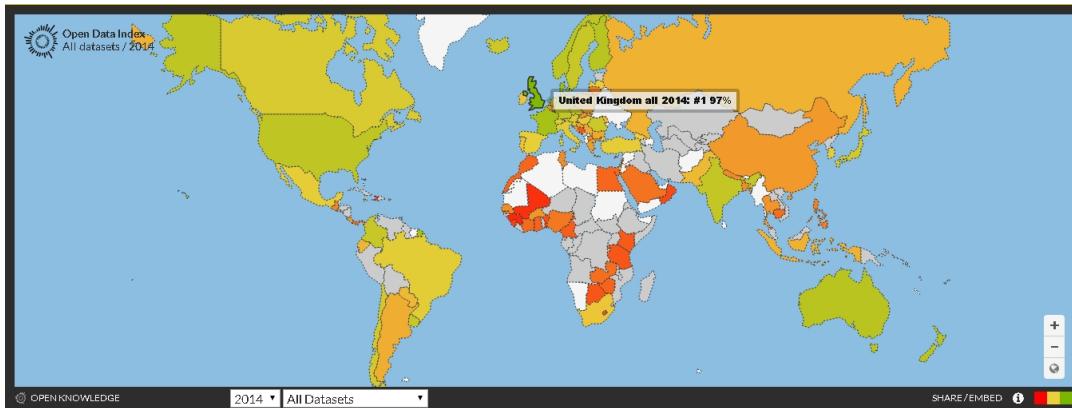
2-1- شاخص داده باز

دانش باز شبکه ی غیرانتفاعی بین المللی است که از افرادی که به مباحث شفافیت و باز بودن علاقه مندند تشکیل شده است. این شبکه تلاش دارد تا با استفاده از فناوری و برگزاری دوره های آموزشی تلاش دارند داده ها را آزاد نمایند و مردم را در راستای تولید و به اشتراک گذاری دانش توانمند سازند (۱۳).

این موسسه در ۱۰ حوزه ی مختلف تارنماهای داده باز کشورها را مورد بررسی قرار می دهد. این ۱۰ حوزه عبارتند از:

- ✓ اطلاعات مربوط به برنامه زمانی حمل و نقل
- ✓ اطلاعات مربوط به بودجه ی دولت
- ✓ اطلاعات مربوط به مخارج دولت
- ✓ اطلاعات مربوط به نتایج انتخابات
- ✓ اطلاعات مربوط به مشخصات ثبت شده شرکتها
- ✓ اطلاعات مربوط به نقشه ملی
- ✓ داده ها و اطلاعات مربوط به آمار ملی

- ✓ اطلاعات مربوط به قانون‌گذاری
- ✓ اطلاعات مربوط به کدپستی
- ✓ اطلاعات مربوط به انتشار آلاینده‌ها

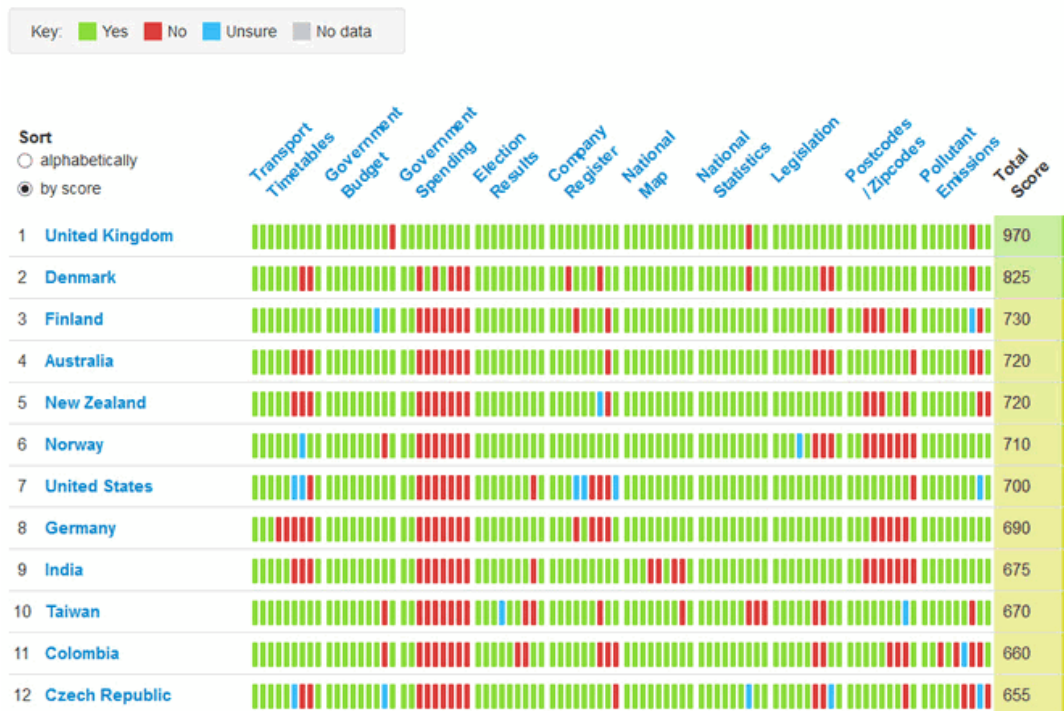

شکل 3-1 رتبه‌بندی کشورهای دنیا در شاخص داده باز

این موسسه ارزیابی نهایی خود در رابطه با اطلاعات هر بخش را بر اساس معیارهای زیر انجام داده و منتشر می‌نماید. این معیارها عبارتند از:

- ن آیا داده‌ها موجود اند؟
- ن آیا داده‌ها در فرمت دیجیتال ارائه شده‌اند؟
- ن آیا دسترسی به داده‌ها برای عموم آزاد است؟
- ن آیا دسترسی به داده‌ها رایگان است؟
- ن آیا داده‌ها بصورت برخط موجود اند؟
- ن آیا ارائه داده‌ها به گونه‌ای است که امکان بهره‌برداری توسط ماشین را داشته باشد؟
- ن آیا داده‌ها بصورت کلی قابل دستیابی است یا اینکه تنها خروجی‌های آن نمایش داده شده است؟
- ن آیا داده‌ها با لیسانس باز ارائه می‌شود؟
- ن آیا اطلاعات در زمان‌های مشخص و بروز، ارائه می‌گردد؟ (۱۴)

در شکل زیر رتبه‌بندی این موسسه از وضعیت کشورها در ۱۰ حوزه‌ی مورد نظر مبتنی بر ۹ معیار ذکر شده آورده شده است.

شکل 1-4 رتبه بندی کشورها توسط موسسه دانش باز (15)

همانطور که در شکل فوق نیز مشخص است، کشور انگلستان در زمینه ی دولت باز عملکرد بسیار بالایی داشته است و پس از آن کشور های دانمارک و فنلاند در رتبه های بعدی هستند.

3-1- برنامه دولت ایالات متحده در زمینه دولت باز

ایجاد یک دولت باز، مستلزم تعهد پایدار مقامات دولتی و کارکنان در تمام سطوح دولت و همچنین مشارکت شهروندان آگاه و فعال است. طرح دولت باز در پی افزایش همبستگی اجتماعی به وسیله مقابله با فساد و افزایش دسترسی شهروندان به اطلاعات است. مدیریت بهتر منابع اجتماعی از اهداف این طرح است. همچنین تلاش برای بهبود خدمات اجتماعی و افزایش نوآوری در بخش خصوصی از دیگر اهداف آن است. استفاده از فناوری و نوآوری برای مقابله با چالش های دولت، در این سند دیده شده است (16).

1-3-1- دولت باز برای افزایش همبستگی اجتماعی

1- ارتقای مشارکت مردمی در دولت

دولت از مردم، برای مردم و توسط مردم انتخاب می شود. بزرگترین دارایی دولت ها دانایی، انرژی و خلاقیت مردم آن است. دولت آمریکا به منظور افزایش مشارکت مردم در دولت، اقدامات زیر را انجام می دهد:

- **ایجاد پلتفرم درخواست مردمی با «نام وی دِ پیپل»:** آدرس تارنمای «نام وی دِ پیپل» در اواخر سال 2011 توسط کاخ سفید، جهت انتقال درخواست‌های مردم به سیاست‌گذاران دولتی و شنیدن صدای مردم راه‌اندازی شد. براین اساس، برای ثبت درخواست، ابتدا باید هر شخص حساب کاربری رایگان در تارنما باز کند. این درخواست در لیست درخواست‌ها قرار می‌گیرد و در صورتی که موضوع مطرح‌شده، مورد نظر دیگر افراد باشد، آن‌ها به صورت دیجیتالی آن را امضای کنند.

کد برنامه‌نویسی مربوط به این پلتفرم، برای استفاده دیگر دولت‌ها بر روی اینترنت قرار گرفته است.

- **شناسایی بهترین عملکردها در زمینه مشارکت و کمی سازی مشارکت مردمی:** بهترین مشارکت‌های مردمی شناسایی می‌شوند و سیستم سنجش مشارکت مردمی، به منظور پایش بهبود مشارکت، ایجاد خواهد شد. این برنامه به دنبال قدردانی از آژانس‌هایی است که از روش‌های مناسب برای دعوت مردم برای مشارکت استفاده کرده‌اند.

2- مدرنیزه کردن مدیریت اسناد دولتی

یک دولت شفاف و پاسخ‌گو باید دارای مدیریت قوی بر اسناد دولتی باشد، طوری که تمام تصمیمات و اعمال دولت ثبت گردد. با توجه به عبور از عصر کاغذ و ورود به عصر دیجیتال، سیستم‌ها و سیاست‌های مربوط به این بخش باید بازبینی شود.

- **اصلاح سیاست مدیریت مدارک و اعمال در واحد اجرایی:** دولت طرحی در دست اجرا دارد که به توصیه در زمینه اصلاحات لازم، و گزارش در مورد سیاست‌ها و شیوه‌های فعلی در بخش مدیریت اسناد می‌پردازد. این طرح تغییرات در قوانین موجود را در نظر گرفته و راه‌های کم‌هزینه برای بهبود مدیریت مدارک با کمک فناوری را بررسی می‌کند. چارچوب پیشنهادی برای مدیریت اسناد باید دارای خصوصیتی از جمله اصلاح شده، دیجیتال و فراگیر باشد و موجب تقویت شفافیت و پاسخ‌گویی دولت گردد.

3- ایجاد بهبود در اجرای قانون آزادی اطلاعات

قانون آزادی اطلاعات، دسترسی مردم به اطلاعات دولتی (غیر از استثنائات) را تضمین می‌کند. اصلاحات دولت تا به امروز موجب شفافیت، کاهش جمع‌شدن سفارشات و ارائه اطلاعات پیش از درخواست، شده است. برای بهبود در اجرای این قانون دولت اعمال زیر را انجام می‌دهد (16):

- **حرفه‌ای کردن کارکنان سازمان آزادی اطلاعات:** دولت یک بخش جدید از کارکنان مدنی در زمینه اجرای قانون آزادی اطلاعات و سایر برنامه‌های اطلاعاتی تربیت خواهد کرد. اطمینان از حرفه‌ای انجام‌شدن کار توسط کارکنان این سازمان اهمیت ویژه‌ای دارد.

- **1 استفاده از قدرت فناوری:** دولت استفاده خود از فناوری برای دستیابی به بازده بیشتر در سازمان قانون آزادی اطلاعات را گسترش می‌دهد، از جمله استفاده از فناوری برای کمک به جستجو و پردازش در اسناد. با توجه به هر سال

پیوسته اطلاعات از سوی این سازمان بر روی تارنمای خود، باید اطمینان حاصل شود، که اطلاعات قابل جستجو و به آسانی توسط عموم مردم قابل استفاده است.

4- غیرمحرمانه کردن اطلاعات امنیت ملی

در بسیاری از موارد، اطلاعاتی که در یک زمان به دلایل امنیت ملی محرمانه بود، می‌تواند پس از مدتی از طبقه‌بندی خارج شود و در دسترس عموم قرار گیرد. رییس‌جمهور آمریکا سازمانی برای ایجاد هماهنگی بین آژانس‌های فدرال در زمینه خارج کردن اسناد از طبقه‌بندی ایجاد کرده است.

- **تشکیل سازمانی متشکل از چند آژانس:** این سازمان برای خارج کردن از طبقه‌بندی اسنادی تلاش می‌کند، که مورد توجه چند آژانس باشد. علاوه بر این کار مربوط به آدرس دهی 400 میلیون صفحه اسناد آزاد شده نیز با این سازمان است. همچنین بر فرآیندها و آموزش‌های آزادسازی اسناد نظارت کرده تا نحوه آزادسازی بهبود یافته و در همه آژانس‌ها منطبق شود. همچنین سازمان موظف است که آزادسازی اطلاعات را بر اساس نیاز مردم اولویت‌بندی کند و فرومی برای شنیدن نظرات مردم و پاسخ به آن‌ها راه‌اندازی نماید.

5- پشتیبانی و بهبود اجرای برنامه‌های دولت باز توسط آژانس

گام‌های مهمی توسط آمریکا برای رسیدن به شفافیت و بازبودن باید برداشته شود.

- **نظارت بر اجرای برنامه‌ها توسط آژانس:** برای در نظر گرفتن دیدگاه‌ها و نظرات ذینفعان خارج از دولت، کاخ سفید باید با دقت بر اجرای برنامه‌ها نظارت کند. در نتیجه، آژانس‌ها باید تلاش خود را در افشای اطلاعات به عموم مردم بهبود بخشند و با شناسایی فرصت‌های جدید برای مشارکت عمومی در تصمیم‌گیری‌ها، خواهان همکاری با افراد خارج از دولت شوند.

6- افزایش و گسترش مراقبت از کارکنان دولتی که افشاگر اطلاعات هستند

کارکنانی که جرئت بالا برای اعلام کارهای خلاف را دارند، بهترین دفاع دولت برابر فساد و سوءاستفاده هستند. قانون فدرال به روشنی انتقام‌جویی در این زمینه‌ها را نهی می‌کند، با این حال قوانین قضایی برای مراقبت از همه کارکنان کارایی لازم را ندارد.

- ارسال لایحه برای اصلاح و گسترش مراقبت از کارکنان افشاگر

- استفاده از قدرت قوه مجریه در مراقبت از کارکنان در صورت ناتوانی کنگره در تصویب قانون

7- افزایش اجرای مقررات از طریق افشای بیشتر اطلاعات مربوط به تطابق با قانون

قوانین خوب نیز بدون اجرای مؤثر کاربردی ندارند. افشای اطلاعات مربوط به نظارت بر پیروی از مقررات، کمک می‌کند تا اجرای قوانین به طور عادلانه و مطابق با تعهدات انجام شود.

8- افزایش شفافیت مراکز حقوقی تشکیل شده در ایالات متحده

مراکز حقوقی می توانند برای بازیگران غیرقانونی دسترسی به سیستم مالی بین المللی فراهم کنند و تحقیقات مالی را به چالش بکشند.

- مدافع قانونی افشای اطلاعات از سوی مراکز حقوقی: به عنوان یک عنصر مهم از استراتژی گسترده تر به منظور حفاظت از سیستم مالی بین المللی از جمله سوء استفاده از اشخاص حقوقی، دولت در پی تصویب قانونی برای افشای اطلاعات معنی دار، توسط شرکت های بزرگ در زمان تشکیل شرکت است (16).

2-3-1- دولت باز برای مدیریت بهینه منابع مردمی

1- ایجاد طرح برای شفافیت صنایع استخراجی

طبق این طرح دولت باید سود خود از صنایع نفت، گاز و معدنی را بیان کند و شرکت ها نیز بر همین اساس و با توجه به دریافت دستمزد برای دسترسی به منابع زیرزمینی این کار را انجام دهند.

2- افزایش شفافیت در هزینه کرد

ادارات باید اطلاعات مربوط به هزینه های توسعه⁵(17)، تدارکات فدرال و هزینه های کمک های مالی تا اتمام قراردادها⁶(18)، پرداخت به دریافت کنندگان غیر فدرال برای کاهش تقلب، و سوء استفاده⁷(19) و هزینه های فناوری اطلاعات فدرال⁸(20) را برای مردم اظهار نمایند.

3- افزایش شفافیت در کمک های مالی به کشورهای خارجی

بر اساس این طرح همه آژانس های فدرال آمریکا باید داده های مربوط به کمک های مالی و پروژه های انجام شده در کشورهای خارجی را در تارنمای کمک های خارجی به اطلاع مردم برسانند (21).

4- ایجاد دولتی مؤثر و پاسخ گو

⁵ این اطلاعات در تارنمای «Recovery.gov» منتشر می گردند.

⁶ این اطلاعات در تارنمای «USAspending.gov» منتشر می گردند.

⁷ این اطلاعات در تارنمای «Paymentaccuracy.gov» منتشر می گردند.

⁸ این اطلاعات در تارنمای «<https://itdashboard.gov>» منتشر می گردند.

در پاسخ به چالش رئیس جمهور برای کاهش زیاده، صرفه جویی در هزینه و خدمت بهتر به مردم آمریکا، تارنمای «عملکرد» پنجره‌ای در رویکرد دولت به بهبود عملکرد و پاسخگویی را فراهم می‌کند. این سایت به دولت و مردم در زمینه کاهش زیاده، بهره‌وری دولت و بهبود عملکرد آن گزارش پیشرفت می‌دهد (22).

3-3-1- دولت باز برای بهبود خدمات عمومی

1- افزایش مشارکت عمومی در قانون‌گذاری

دولت آمریکا با راه‌اندازی تارنمای «مقررات»¹⁹ به نظرات مردم در مورد قوانین در حال بررسی گوش‌فرامی‌دهد و از نظرات آن‌ها برای بهبود قوانین استفاده می‌کند (23).

2- استفاده از تارنمای «داده» جهت افزایش نوآوری توسط مردم

ایالات متحده اولین کشور منتشرکننده اطلاعات ماشین خوان است و قصد دارد با استفاده از مسابقات و جوایز و... به مردم در ایجاد نوآوری در زمینه‌های اولویت ملی یاری کند. تارنمای «داده»¹⁹ با مقادیر زیادی از داده‌های دولتی ماشین خوان می‌تواند برای نوآوران بدون ایجاد محدودیت در زمینه مالکیت معنوی، فواید بسیاری داشته‌باشد (24).

3- تشویق به همکاری بین دولتمردان و شهروندان متخصص

دولت تارنمای «اکسپرت نت»²⁰ را راه‌اندازی خواهد نمود و از طریق آن به ادارات در زمینه یافتن متخصص از بین شهروندان غیر اداری یاری می‌رساند. در این پلتفرم امکان ارتباط و پرسش و پاسخ بین مردم و مسئولین برای رفع مشکلات تخصصی در ادارات وجود خواهد داشت و دسترسی ادارات به متخصصین تسهیل خواهد شد.

4- اصلاح تارنمای دولت

دولت از مردم برای بهبود تارنمای خود نظرسنجی خواهد کرد. تارنمای دولت باید به راحتی قابل دسترسی و جست‌وجو باشد و مردم به راحتی به چیزی که از آن می‌خواهند، دست‌یابند.

5- انتشار داده برای یاری مصرف‌کنندگان و دانشمندان

¹⁹ این اطلاعات در تارنمای «Performance.gov» منتشر می‌گردند.

¹ این اطلاعات در تارنمای «regulations.gov» منتشر می‌گردند.

¹ data.gov

¹ ExpertNet

بسیاری از اطلاعات دولتی به مردم در تصمیم‌گیری بهتر کمک می‌کند. برای مثال اظهار اطلاعات در زمینه بیمه و ایجاد دسترسی به نرم‌افزاری برای انتخاب بیمه بهتر برای هر فرد، بسیار مفید واقع شد. این نوع اظهار اطلاعات را اظهار هوشمند گویند. دولت باید اطلاعات را با ظاهری بهتر ارائه دهد. اطلاعات باید ماشین‌خوان و استاندارد شده باشد. همچنین دولت اطلاعات غیر طبقه‌بندی شده تحقیقاتی را در اختیار دانشمندان قرار خواهد داد.

6- ارتقای نوآوری با افزایش همکاری‌های بین‌المللی

ایالات متحده با استفاده از جوایز و مسابقات به پرورش فرهنگ نوآوری در هر دو بخش دولتی و خصوصی پرداخته است. در زمینه بین‌المللی با فراخواندن دانشمندان و مردم، از آن‌ها خواسته است با توجه به داده‌های اظهار شده، در زمینه رفع مشکلات جهانی مانند اثر آب‌وهوا بر اقتصاد جهانی و کاهش منابع اقیانوس به دنبال راه چاره باشند (16).

4-1- برنامه کانادا در زمینه دولت باز 2014-2016

جنبش دولت باز در کشورهای جهان به دنبال افزایش دسترسی عموم مردم به داده و اطلاعات، شفافیت و پاسخگویی به مردم و افزایش مشارکت آن‌ها در فعالیت‌های دولت و فرآیند مردم‌سالاری است. کانادا یکی از کشورهای پیشرو در زمینه دولت باز است. این کشور از سال 2012 عضو مجمع دولت باز شده است. یکی از اولویت‌های دولت کانادا دستیابی به مقام رهبری بین‌المللی در زمینه دولت باز است. سازمان آفتاب که یک سازمان غیرانتفاعی فعال در زمینه دولت باز است، برنامه کشور کانادا در این زمینه را در میان 8 کشور صنعتی به عنوان برترین برنامه برگزیده است.

مجمع مشارکت دولت باز از اعضای خود می‌خواهد تا با مشورت با مردم و سازمان‌های مردم‌نهاد برنامه‌ای 2 ساله برای اجرای سیاست‌های عملیاتی در زمینه‌های زیر تنظیم نماید:

ن بهبود خدمات اجتماعی: قوانین اجرایی که تمام خدمات شهروندی را با تشویق به بهبود خدمات یا نوآوری در بخش خصوصی در بر می‌گیرد

ن افزایش همبستگی اجتماعی: قوانین اجرایی مربوط به فساد و اخلاق اجتماعی، دسترسی به اطلاعات، اصلاح مالی کمپین‌های انتخاباتی و آزادی مطبوعات و جامعه مدنی

ن مدیریت مؤثر منابع عمومی: قوانین اجرایی در زمینه بودجه، تدارکات، منابع طبیعی و کمک‌های خارجی

ن ایجاد جامعه ایمن‌تر: قوانین اجرایی در زمینه امنیت عمومی، بخش امنیتی، واکنش به سوانح، بحران و بلایای طبیعی

ن افزایش پاسخگویی شرکت‌ها: قوانین اجرایی در زمینه مسئولیت شرکت‌ها در برابر محیط زیست، مقابله با فساد، مراقبت از مشتریان و مشارکت جامعه

دولت کانادا خود را موظف به اطلاع‌رسانی در زمینه اجرایی کردن سیاست‌های خود در زمینه دولت باز می‌داند و گزارش سازمان‌های بین‌المللی و گزارشات مربوط به ارزشیابی خود را در اختیار مردم قرار می‌دهد. در برنامه اجرایی دوم دولت در زمینه دولت باز، کانادا خود را ملزم به اجرای طرحهایی در 12 زمینه می‌داند، که در ادامه بررسی خواهد شد.

موفقیت‌های کانادا در اجرای برنامه عملیاتی اول خود در سال‌های 2012-2014 به شرح زیر است:

ن نسل جدید داده باز برای: راه اندازی نسل جدید پرتال داده باز به آدرس *data.gc.ca* در ژوئن سال 2013 توسط دولت کانادا صورت پذیرفت. این تارنما با مشورت گسترده با عموم مردم در زمینه افزایش کاربردهای آن ایجاد شد. ارتقای آن در زمینه‌های گسترش دسترسی به داده‌های ارزشمند، بهبود همبستگی داده‌ها، افزایش راحتی کار با تارنما و یافتن داده و مشارکت بیشتر کاربر صورت گرفت.

ن مدرنیزاسیون خدمات دسترسی به اطلاعات¹³: این برنامه با این هدف ایجاد شد که هر کانادایی از طریق یک واسطه کاربری بتواند درخواست‌های مربوط به دریافت اطلاعات را از همه وزارتخانه‌های دولت فدرال داشته‌باشد و همچنین درخواست خود را به شکل آنلاین ارائه دهد.

ن مجوز حق استفاده از دولت باز: دولت کانادا برای از میان برداشتن موانع در استفاده دوباره از داده و اطلاعات منتشر شده توسط دولت، مجوز حق استفاده جدیدی تعریف کرد. این مجوز حق استفاده در دولت‌های محلی و شهرداری‌ها نیز معتبر است.

ن تارنمای *Canada.ca*: این تارنما توسط دولت فدرال با هدف سرعت و راحتی دسترسی به اطلاعات برای شهروندان راه‌اندازی شد. در این تارنما شهروندان می‌توانند با سرعت بیشتری امور خود را انجام دهند و همچنین در کل بدنه دولت به جست و جو پردازند. همچنین در آن استفاده‌ی بهتری از شبکه اجتماعی صورت پذیرفته و محتوای آن برای تلفن همراه بهبود یافته است.

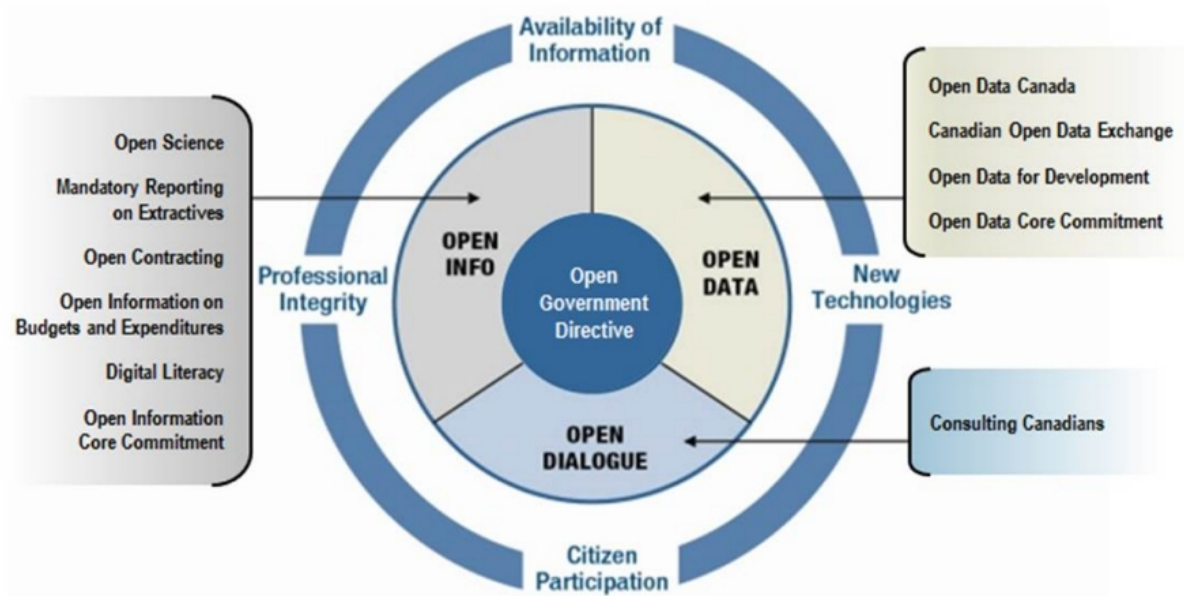
ن رویداد داده باز کانادایی¹⁴: در فوریه 2014 دولت کانادا بزرگترین رقابت داده باز را در کانادا برگزار کرد که در آن بیش از 900 برنامه‌نویس، دانشجو و علاقمندان دیگر برای توسعه برنامه‌های تلفن همراه با استفاده از داده‌های دولت فدرال به رقابت پرداختند.

¹ Access to Information (ATI)

¹ Canadian Open Data Experience

1-4-1- برنامه عملیاتی دوم کانادا برای دولت باز

این برنامه شامل 12 تعهد دولت برای پیشرفت اصول دولت باز در سال‌های 2014-2016 است. راهنمای دولت باز به وزارتخانه‌ها و آژانس‌های فدرال، جهت‌گیری سیاست‌گذاری‌های جدید را منتقل خواهد نمود.

شکل 1-5 چارچوب رویکرد «راهنمای دولت باز» در دولت کانادا

1-4-1-2- پایه‌های دولت باز

هر روز دولت‌های جهان بیشتر به اهمیت دسترسی اطلاعات و داده‌های مربوط به دولت برای جامعه و رشد اقتصادی آن پی می‌برند. یکی از چالش‌های مقابل دولت این امر است که در عین تبدیل فرهنگ داده باز بودن به یک امر عادی، حریم خصوصی و امنیت را نیز در رهاسازی اطلاعات رعایت کند.

رهاسازی داده و اطلاعات به شکل پیش فرض (بدون دستور یا درخواست مردم) نقطه شروع تمام فعالیت‌های دولت در زمینه دولت باز است و برنامه عملیاتی بر این اساس نوشته شده است. دولت کانادا در سیاست‌گذاری‌های خود موضوع بازبودن را همواره در نظر خواهد گرفت و برای این امر دستورالعمل دولت باز را تنظیم کرده است.

این دستورالعمل تمام وزارتخانه‌ها را ملزم می‌دارد که در عین رعایت حریم خصوصی و مسائل امنیتی، داده و اطلاعات ارزشمند تجاری مربوط به خود را در دسترس قرار دهند. داده و اطلاعات تجاری شامل اطلاعات مستند قراردادهای تجاری، تصمیم‌گیری برای پشتیبانی از یک برنامه و گزارشات وزارتخانه‌ای می‌شود. این دستورالعمل از شفافیت و پاسخ‌گویی حمایت می‌کند و از رعایت اصول دولت باز در همه خدمات دولت

اطمینان حاصل می‌شود. سازمان‌ها همچنین باید واسط کاربری خود برای ارائه داده و اطلاعات را توسعه دهند و برنامه زمانبندی برای رهاسازی اطلاعات داشته باشند.

3-1-4-1- داده باز - داده باز بدون مرز

برنامه دولت کانادا در زمینه دولت باز شامل 4 تعهد ویژه برای ایجاد نوآوری در کاربرد داده‌ها است. 2 تعهد اول بر روی همکاری بین دولت و بخش خصوصی تمرکز دارد. هدف این 2 برنامه هماهنگ‌سازی خدمات داده باز در کانادا و تشویق به استفاده تجاری از این داده‌ها است. سومین تعهد از فعالیت‌های داده باز در مقیاس جهانی پشتیبانی می‌کند. چهارمین تعهد نیز برای ایجاد پیشرفت در فعالیت‌های دولت باز است.

1) کانادای داده باز¹⁵

- ایجاد اصول داده باز مشترک در بین همه دولت‌های محلی در سراسر کانادا
- تسهیل در تنظیم مجوز حق استفاده مشترک یا سازگار در زمینه دولت باز بین دولت‌های موجود در کانادا برای رهاسازی و توانایی استفاده دوباره از داده و اطلاعات
- تعریف استانداردهای سازگار با استانداردهای جهانی در زمینه دولت باز
- ایجاد خدمات مشترک جست و جو برای شهروندان فارغ از دولت و منطقه؛ هر کس از هر جای کانادا باید به راحتی بتواند به اطلاعات دست یافته و آن را بارگیری نماید.
- گسترش و برگزاری رخدادهای رقابت ملی در زمینه نوآوری و ایجاد کاربرد در زمینه خدمات عمومی با استفاده از داده‌های دولت

2) تبادل داده باز کانادایی¹⁶

- ایجاد یک مؤسسه ملی داده باز در کانادا که متشکل از افراد توانمند در تجاری سازی داده‌ها است. وظایف این مؤسسه در قبال همکاری با دولت، سازمان‌های مردمی و صنعت شامل:
 - توسعه ابزار و برنامه‌های جدید در زمینه دسترسی و تغییر داده‌های دولت
 - ایجاد چارچوب برای استاندارد داده باز شامل مستند سازی استانداردهای صنعتی برای نمایش و ایجاد دسترسی به داده باز برای بخش‌های کلیدی
 - مشورت با صنایع توانمند در جهت توسعه پروژه برای تجاری سازی داده‌ها در بخش‌های دارای اولویت
 - برگزاری برنامه‌های ملی شامل کنفرانس، کارگاه و مسابقات دانشجویی
 - حمایت از شرکت‌های تازه تأسیس فعال در زمینه داده

¹ Open Data Canada

¹ Canadian Open Data Exchange

3) داده باز برای پیشرفت

• ایجاد ظرفیت در زمینه طرح‌های دولت باز در آمریکای لاتین، کارائیب، آفریقا و آسیا و همکاری با فعالان داده باز در کانادا:

- پشتیبانی از کشورهای در حال توسعه برای ایجاد طرح‌های ملی در زمینه داده باز
- توسعه استانداردهای بین‌المللی و شبکه‌های حل مسئله که قادر به ایجاد نوآوری در زمینه‌های اجتماعی و اقتصادی باشد
- سنجش و ارزیابی رابطه بین طرح‌های داده باز و توسعه اجتماعی-اقتصادی برای کمک به کیفیت و اثرگذاری طرح‌های آینده

• میزبانی از کنفرانس بین‌المللی داده باز در سال 2015 جهت گردهمایی متخصصین از سرتاسر جهان برای اشتراک‌گذاری دانش و تجربه خود و همکاری بیشتر جامعه جهانی در زمینه دولت باز

4) تعهد مبنایی به داده باز

• ادامه اولویت بندی و گسترش رهاسازی داده و اطلاعات فدرال تحت یک مجوز حق استفاده¹⁷ دولت باز

• تکمیل نظرسنجی از مردم و سازمان‌های مردمی کانادا در زمینه اولویت‌های اطلاعات برای رهاسازی

• ایجاد یک تارنمای دولتی با خدمات آنلاین گسترده‌تر:

- دسترسی به همه خدمات داده باز در سرتاسر کانادا
- افزایش ابزار برای برنامه‌نویسان جهت استفاده از داده‌های فدرال
- بهبود مکانیزم‌های جست و جوی داده
- مکانیزم استاندارد رهاسازی و فرمت استاندارد داده

• گسترش مسابقه رویداد داده باز کانادایی به عنوان رقابتی ملی جهت نوآوری:

- ارتقای فعالیت‌ها و رخداد‌های مربوط به این مسابقات
- ایجاد بستر لازم برای مشارکت افراد از همه نقاط کشور
- تمرکز مسابقه بر روی حل مسائل روزانه مردم کانادا

ن افزایش اجرای طرح کمک به شفافیت بین‌الملل در دولت کانادا و تشویق دیگر سازمان‌ها به اجرای استانداردهای این طرح

4-1-4-1- اطلاعات باز - شفافیت و پاسخ‌گویی

(1) علم باز

ن توسعه و انتشار برنامه عملیاتی دولت در زمینه علم باز

- مشورت با مردم در زمینه علم باز
- دسترسی رایگان عموم به مقالات و نتایج تحقیقات حاصل از بودجه دولت فدرال
- توسعه و تنظیم سیاست‌ها، دستورالعمل‌ها و ابزار برای حفاظت مؤثر از داده‌های علمی
- ارتقای اجرای استانداردهای علم باز در کانادا

ن ایجاد یک تارنمای مشخص جهت جست و جو در مقالات و نتایج تحقیقات حاصل از بودجه دولت فدرال

ن توسعه لیستی از داده‌های علمی دولت فدرال و شروع به رهاسازی داده‌ها

ن چاپ و حفظ لیست آنلاین از مقالات بررسی شده توسط دانشمندان دولت کانادا از سال 2012

(2) ارائه گزارشات الزامی در مورد صنایع استخراجی

ن تصویب قانون جدید که شرکت‌ها و سازمان‌های مربوط به صنایع استخراجی (نفت، گاز و معادن) را ملزم به رعایت استانداردهای گزارشات و ارائه گزارش سالیانه در مورد همه پرداختی‌ها به دولت‌های محلی و خارجی می‌کند.

ن اطمینان از مشارکت سهامداران در ایجاد و اجرای این استانداردها در گزارشات

ن درخواست از شرکت‌ها و سازمان‌های مربوط به صنایع استخراجی برای انتشار داده‌های مربوط به پرداختی‌ها به دولت کانادا و دولت‌های خارجی

(3) قرارداد باز

ن رهاسازی داده‌های مربوط به قراردادهای بالای 10000 دلار از طریق پایگاه داده مرکزی و ماشین‌خوان که در دسترس عموم مردم قرار دارد

ن افزایش جزئیات منتشره از قراردادهای بالای 10000 دلار دولت

ن تهیه راهنما برای وزارتخانه‌ها و آژانس‌های زیر نظر آن‌ها در زمینه قرارداد باز

۱۱ اجرای نسخه 3,3 استاندارد داده قرارداد باز بر روی پرتال *BuyandSell.gc.ca* برای قراردادهای فدرال

(4) اطلاعات باز در مورد بودجه و هزینه

۱۲ راهاندازی خدمات آنلاین که به مردم این امکان را می‌دهد هزینه‌های فدرال را به تفکیک وزارتخانه‌ها مشاهده و مرور کرده و مقایسه کنند. برای اطمینان از تأثیر این خدمات آنلاین، از مردم نظرسنجی خواهد شد.

۱۳ ایجاد یک تارنمای ثابت برای دسترسی به اطلاعات از پیش ارائه شده توسط وزارتخانه‌ها و آژانس‌ها (مسافرت، قرارداد، مشارکت و...)

• استانداردسازی فرآیندهای انتشار اطلاعات توسط وزارتخانه‌ها و آژانس‌ها

۱۴ دسترسی به تمام داده‌های موجود در نمودار و جداول بودجه 2015 با فرمت ماشین‌خوان تا شهروندان و نمایندگان بتوانند به آسانی آن را تحلیل کنند.

(5) سواد دیجیتال

۱۵ پشتیبانی مالی از پروژه‌های مختلف به منظور فهم رابطه بین سواد دیجیتال و بازار کار و نتایج اجتماعی حاصل از آن و همچنین ترسیم میزان سواد مردم کانادا بر اساس منطقه و گروه

۱۶ توسعه ابزار آنلاین و مواد و منابع درسی تا افراد به راحتی برای افزایش سواد دیجیتال خود به آن دسترسی داشته باشند.

۱۷ حمایت از طرح‌های بخش خصوصی و سازمان‌های مردمی در زمینه پیشرفت مهارت‌های دیجیتال مردم

(6) تعهد مبنایی به اطلاعات باز

۱۸ مدرنیزه کردن امور خدمات مربوط به دسترسی به اطلاعات و حریم خصوصی¹⁸ در سراسر دولت فدرال

۱۹ توسعه و راهاندازی یک کتابخانه مجازی بر روی پرتال جدید دولت، این منبع دارای امکان جست و جو بر روی همه نوع انتشارات دولت فدرال است.

۲۰ توسعه مدیریت و دسترسی به سوابق دولت و تسهیل در پاسخ‌گویی سریع‌تر به درخواست مردم برای دریافت اطلاعات

۲۱ افزایش دسترسی مردم به اسناد آرشیو که توسط دولت فدرال ضبط شده‌است با کمک سازمان کتابخانه و آرشیو کانادا

¹ Access to Information and Privacy

۵ ایجاد دسترسی قابل جست و جو به اسناد رگولاتوری وزارتخانه‌ها و آژانس‌های زیر نظر دولت
۵ توسعه دسترسی به همه اطلاعات آنلاین دولت کانادا از طریق تارنمای *Canada.ca*

5-1-4-1- گفت و گوی باز

وجود گفت و گو بین مردم و دولت موجب ایجاد اعتماد می‌شود. دولت کانادا از طریق برنامه خود در زمینه گفت و گوی باز به دنبال اطمینان از در نظر گرفتن اولویت‌های مردم خود در ارائه خدمات است. این طرح با دسترسی به مردم به اطلاعات آغاز می‌شود و زمانی که نظرات آن‌ها در تصمیمگیری‌های دولت لحاظ شود به نتیجه رسیده‌است. طرح‌های دولت در این زمینه در ادامه می‌آید:

۵ توسعه تارنمای کنونی مشورت با مردم کانادا برای دسترسی آسان‌تر به اطلاعات مربوط به مشاوره دولت
با مردم

۵ توسعه و راه‌اندازی یک پرتال مشورت دولتی به منظور ارتقای فرصت‌ها برای مشارکت عمومی که دارای فضای گفت و گوی آنلاین بوده و نتایج حاصل از این مشورت‌ها را به اشتراک می‌گذارد.

۵ گسترش استفاده از شبکه‌های اجتماعی در دولت برای ارتباط بیشتر ادارات با مردم و افزایش پشتیبانی از خدمات با محوریت شهروندان

۵ توسعه اصول و استاندارد گفت و گو و مشاوره با مردم و جامعه

۵ گرفتن مشاوره‌های خاص از گروه‌های کلیدی در زمینه دولت باز (25)

5-1- انگلستان

نخست وزیر انگلستان، دیوید کامرون یکی از اهداف خود را تبدیل نمودن دولت انگلیس به شفاف‌ترین و بازترین دولت جهان اعلام کرده‌است. این کشور عضو مجمع مشارکت دولت باز است و در دوره ریاست بر اجلاس جی ۸ یلکی از ۳ اولویت اول خود را موضوع شفافیت قرارداد. در نتیجه تلاش این کشور، کشورهای جی ۸ بر روی چارت داده باز برای ارتقای شفافیت، نوآوری و پاسخ‌گویی موافقت به عمل آوردند.

اولین برنامه عملیاتی دولت انگلیس در زمینه دولت باز در سال ۲۰۱۱ رونمایی شد. دولت خود را متعهد به اجرای ۴۱ بند کرد. براساس ارزیابی سازمان‌های غیرانتفاعی در سال ۲۰۱۳، دولت انگلیس در اجرای اکثر این بندها به خصوص در امر شفافیت موفق بوده‌است. نقطه ضعف برنامه اول دولت، در کمبود انجام مشورت با مردم در اجرای سیاست‌هایش بود. این موضوع در برنامه دوم جبران شد. در برنامه دوم دولت به دنبال آن است که مردم:

- فعالیت‌های دولت را از طریق شفافیت بیشتر، بهتر مشاهده و فهم کنند.
- بر روی عملیات دولت از راه مشارکت در فرآیندهای سیاست‌گذاری و خدمات اجتماعی اثرگذارند.
- از دولت بابت سیاست‌ها و خدمات آن پاسخ‌گویی بطلبند (۲۶).

علاوه بر این موضوعات، دولت در برنامه دوم طرح‌های مختلفی در زمینه‌های: زیرساخت‌های اطلاعاتی ملی، اطلاعات مربوط به سلامت، شفافیت در گردش مالی در حوزه منابع طبیعی، قرارداد باز، شفافیت در حوزه عمرانی و میزان کمک به پروژه‌های خارجی دارد (۲۷).

1-5-1- شفافیت در دولت انگلستان

در ۳۱ جولای سال ۲۰۱۰ دیوید کمرون نخست وزیر انگلیس در نامه ای به سازمان های دولتی سیاست های شفافیت دولت را اعلام نمود. اهداف اصلی شفافیت بیشتر عبارتند از:

- تواناسازی عموم جامعه در بازخواست از سیاستمداران و بخش های عمومی
 - کاهش کسری بودجه و ارائه ارزش بیشتر برای پول در هزینه های عمومی
 - آزادسازی مزایای اقتصادی قابل توجه از طریق توانمندسازی سازمان های تجاری و غیر انتفاعی در ایجاد سایت ها و کاربردهای نوآورانه با استفاده از داده های عمومی (۲۸)
- در ادامه به برنامه‌های شفاف سازی بخش‌های مختلف دولت پرداخته می‌شود.

1-5-1-1- شفافیت در هزینه های دولت مرکزی

- داده های مربوط به تاریخچه ی هزینه ها از جون ۲۰۱۰ به صورت آنلاین منتشر میشوند.
- تمامی قراردادهای جدید مربوط به فناوری اطلاعات و ارتباطات از جولای ۲۰۱۰ به صورت آنلاین منتشر می گردند.
- تمامی اسناد مربوط به وام های داده شده برای قراردادهای بالای ۱۰ هزار پوند از طریق سایتی مجزا از سپتامبر ۲۰۱۰ منتشر میگردند. این اطلاعات به صورت رایگان در اختیار عموم مردم قرار می گیرد.
- موارد جدید هزینه های دولت مرکزی که بیش از ۲۵ هزار پوند باشند از نوامبر ۲۰۱۰ به صورت آنلاین منتشر می گردند.
- همه ی قراردادهای جدید دولت مرکزی از ژانویه ۲۰۱۱ به صورت کامل منتشر می گردند.
- اطلاعات کامل پروژه های توسعه ی بین المللی وزارت توسعه ی بین الملل که بیش از ۵۰۰ پوند باشند از ژانویه ۲۰۱۱ به صورت آنلاین منتشر می گردند که شامل اطلاعات مالی و مستند سازی پروژه نیز می گردد.

1-5-1-2- شفافیت در هزینه های دولت های محلی

- موارد جدید هزینه های دولت های محلی که بیش از ۵۰۰ پوند باشند از ژانویه ۲۰۱۱ به صورت مجزا برای هر شورا منتشر می گردند.
- قراردادهای جدید و اسناد مربوط به مناقصات و مزایادات بیش از ۵۰۰ پوند دولت های محلی از ژانویه ۲۰۱۱ به صورت کامل منتشر می گردند.

3-1-5-1- شفافیت در نظام سلامت

- انتشار داده های مربوط به نسخه های نوشته شده توسط پزشکان عمومی
- انتشار شکایات مردم از بیمارستان های مختلف
- داده های کلینیکی مربوط به تیم های پزشکی شاغل در بیمارستان های عمومی به طوری که جزئیات مربوط به عملکرد آن ها مشخص باشد.
- داده مربوط به رضایت از کارکنان و میزان همکاری آن ها

4-1-5-1- نظام آموزش و مهارت

- داده مربوط به هر مدرسه در میزان تأثیر بر یادگیری دانش آموزان ضعیف، متوسط و باهوش به تفکیک درس های مختلف
- انتشار عملکرد هر مدرسه با انتشار نمرات دانش آموزان آن به شکل ناشناس
- انتشار هزینه های مدرسه، داده های مربوط به عملکرد در یک پرتال با قابلیت جست و جو برای والدین
- انتشار داده های مربوط به هزینه پرداختی از سوی دولت و شرکت ها برای دوره های کارآموزی

5-1-5-1- وزارت حمل و نقل

- انتشار داده های مربوط به جاده های کنونی و جاده های در حال ساخت برای آینده
- انتشار داده های بلادرنگ از شبکه جاده ای شامل تصادفات، سرعت و ازدحام
- انتشار زمان بندی حرکت قطارها از یک هفته قبل (۲۹)

2-5-1- دستاوردهای دولت باز در دولت انگلیس

در ادامه برخی از فعالیت های دولتی و یا موفقیت های بخش خصوصی در استفاده از داده های باز در کشور انگلستان تشریح شد اند:

Κατ'Υψιστον این شرکت یک شرکت کوچک فعال در زمینه نقشه‌کشی و تصویرسازی از اطلاعات است که در سال ۲۰۰۶ تأسیس شده است. این شرکت توانست با استفاده از اطلاعات رهائده از داده‌های حمل و نقل در شهر لندن که براساس سیاست داده باز انجام شده بود، برنامه زمانبندی حمل و نقل شهری در لندن را به امکانات گوگل مپ اضافه کند. در سال ۲۰۱۲ نیز اطلاعات بلادرنگ در مورد اختلال در راه‌های زیرزمینی را به سیستم گوگل اضافه کرد. در صورت ایجاد هر اختلال، سیستم به فرد انواع گزینه‌ها برای رسیدن به مقصد و زمان لازم آن را می‌دهد. این شرکت با وزارتخانه حمل و نقل و سازمان ریلی انگلستان نیز همکاری دارد (۳۰).

Υπερβολικη Τηλεπικοινωνια این مؤسسه ارزش تجاری داده‌ها را بررسی می‌کند و در راه بهره‌برداری از داده با دانشگاه و بخش‌های دولتی و خصوصی همکاری خواهد کرد. این مؤسسه به عنوان یکی از فعالیتهای دولت در راستای ارتقای استفاده از داده باز ایجاد خواهد شد. وظایف این مؤسسه شامل همکاری با بازار در بهره‌برداری از داده‌های دولت، توسعه و رهبری شرکت‌های تازه تأسیس در زمینه داده باز، آموزش کارآفرینی و فناوری در زمینه داده باز، همکاری با بخش دولتی برای دسترسی اطلاعات، تهیه مدرک از ارزش و تأثیر داده باز، ارتقای استاندارد در زمینه باز و کمک به تحقیقات در این زمینه و تقویت جایگاه دولت انگلستان در رهبری جهانی در حوزه داده باز، است.

Επιχειρησιακα Διαχειριση در فوریه ۲۰۱۱ اداره کابینه انگلیس تارنمایی راه‌اندازی کرد که در آن همه مناقصه‌های دولت و قراردادهای مورد نیاز برای آینده قرارداد دارد. این تارنما در هفته ۹۷۰۰۰ بازدید دارد و نشان می‌دهد که بیش از ۳۳٪ قراردادها با شرکت‌های کوچک و متوسط بسته شده است. در آوریل ۲۰۱۲ اطلاعات قراردادهای آینده با ارزش کلی ۷۰ بیلیون پوند بر روی تارنما قرار گرفت. این کار به ترتیب به دولت و صنعت برای یافتن مهارت‌های لازم و سرمایه‌گذاری مناسب کمک می‌کند و در نهایت رقابت و رشد اقتصادی را به دنبال خواهد داشت.

Επιχειρησιακα Διαχειριση وجود قوانین به عنوان داده باز بر روی این تارنما به سازمان آرشيو ملی امکان ایجاد مدل جدید و قابل انتقال برای به روز رسانی پایگاه داده دولت را داده است. رابط کاربری داده با کیفیت بالا دسترسی هر کس را برای دسترسی به قوانین با فرمت /data.xml یا /data.rdf در صفحات دارای قوانین آسان کرده است. این اطلاعات تحت مجوز حق استفاده دولت باز قرارداد و استفاده دوباره از آن مورد پیگرد قرار نمی‌گیرد.

این داده‌ها باعث ایجاد چندین برنامه تلفن همراه شده است. از جمله این برنامه‌ها شامل دو برنامه برای گوشی تلفن همراه و یک برنامه برای اساتید حقوق که بتوانند متون حقوقی مورد نظر خود را در اختیار دانشجویان قرار دهند. وجود رایگان و آزاد قوانین به روز باعث سودمندی برای شرکت‌ها و اطلاع مردم می‌شود.

Επιχειρησιακα Διαχειριση این پروژه با همکاری بین بخش خصوصی و دولتی برای توسعه شبکه عملیاتی و اطلاعاتی به کمک هم افزایی و انتشار داده‌های موجود شکل گرفت. هدف اصلی پروژه کاهش زمان، اثر و نتایج تصادفات، ارسال اطلاعات بهتر به استفاده کنندگان جاده و ایجاد امکان ارائه مدل بهتر برای بزرگراه‌ها به کارفرمایان بزرگراه‌ها است. این پروژه بر روی کریودور ۴۱۴ گار می‌کند. هدف تعمیم نتایج این پروژه بر روی تمام بزرگراه‌ها و مناطق جغرافیایی است (۳۰).

Υπερβολικη Τηλεπικοινωνια تخمین جمعیت یک کشور از جمله مثال‌هایی از داده است که باید به طور فردی از هر شخص پرسیده شود. هزینه تخمین جمعیت با این روش در انگلستان در سال ۲۰۱۱ حدود ۵۰۰ میلیون پوند برآورد شد. اطلاعات ادارات مختلف قسمتی از جمعیت کشور را در برمی‌گیرد. اگر اطلاعات این سازمان‌ها برهم نهی شود، این روش می‌تواند جای روش سنتی را گرفته و در هزینه‌ها صرفه‌جویی بسیاری شود.

² ITO WORLD

² Open Data Institute

² www.contractsfinder.businesslink.gov.uk

² www.legislation.gov.uk

² A14

ÜİİĞΥΥÜ&χ ö ̄#bÿŸ Ƴε اجتهاد: این سازمان اطلاعاتی را که مربوط به کلینیک‌های تحقیقاتی و درمانی است را جمع‌آوری کرده و منتشر می‌سازد. همچنین سازمان مسئول کیفیت اطلاعات رهاشده نیز است. در حالی که این سازمان اطلاعات طبقه بندی شده را نیز در اختیار دارد، اطلاعات قابل انتشار را به شکل ناشناس منتشر می‌سازد در نتیجه افراد شناسایی نمی‌شوند. هدف از این پروژه افزایش کیفیت سلامت در انگلستان است.

ö ̄#bÿŸ Ƴε: دولت به دنبال شفافیت در سیستم مالیات است طوری که هر شخص بداند چه مقدار مالیات می‌دهد و پول حاصل از مالیات وی چگونه هزینه می‌شود. بر همین اساس در سال ۲۰۱۴ حدود ۲۰ میلیون نفر نامه ای شخصی در زمینه مالیات دریافت کردند. در این نامه میزان مالیات پرداختی هر فرد و چگونگی هزینه کرد آن در امور اجتماعی آمده است. این باعث اطلاع رسانی بهتر، شفافیت و پاسخ گویی دولت خواهد شد (۳۰).

ΣΥΠΡΪΨάφκ̄ ̄ΨŸε̄ ̄BÿŸHÿ: در این تارنما آرشیوی از تمام صفحات سایت های دولت انگلستان (بیش از ۵۶۰ سایت) در سال های گذشته آورده شده است. سابقه ی برخی از این سایت ها به سال ۲۰۰۲ باز می‌گردد. همچنین هر گونه تغییر در ظاهر و محتوی این سایت ها در طول زمان قابل مشاهده و رصد است (۳۱).

ΣΥΠΡΪΨάφκ̄ ̄ΨŸH ̄Ψε̄: سایت شفافیت²⁵ر نوامبر سال ۲۰۱۰ راه اندازی شد. در این سایت برنامه های کاری هر بخش از دولت قرار داده شده اند. برنامه های کاری²⁶ دولت امکان رصد میزان پیاده سازی سیاست های دولت را فراهم می‌کنند. هر وزارتخانه برنامه کاری ویژه خود را دارد. در این برنامه های کاری موارد زیر مشخص شده اند:

۱- اولویت های احزاب ائتلافی تشکیل دهنده ی دولت

۲- سیاست های کلیدی و اقدامات اجرایی در رابطه با مصوبات مجلس همچنین زمان انجام این اقدامات توسط هر وزارتخانه

۳- هزینه ها برای هر سال باقی مانده از دوره بررسی مخارج

۴- سایر اطلاعات اداری شامل: چارت سازمانی، شاخص های ورودی و تاثیر و یک بخش در رابطه با داده های دولتی و داده های مرتبط با هزینه ها و تاثیرات خدمات عمومی در بخش مربوطه

هر ساله برنامه های کاری وزارتخانه بروزرسانی می‌شود. البته تغییرات چندان عمده نیستند. برخی شکلی و برخی مربوط به واضح تر نمودن قوانین و یا مشخص کردن دقیق متولی آن می‌باشند.

در سایت شفافیت در رابطه با هر وزارتخانه اطلاعات زیر در دسترس می‌باشد:

۱- وظایف سازمانی

۲- هزینه های سازمانی

۳- شاخص ها

۴- اولویت های بین بخشی

همچنین اطلاعات مربوط به وضعیت فعلی اقدامات و فعالیت های خاتمه یافته در ماه گذشته و فعالیت هایی که باید در این ماه خاتمه یابند نیز در دسترس می‌باشد.

ارائه ی اطلاعات در رابطه با شاخص ها در وزارتخانه های مختلف متفاوت است. اما شاخص ها به دو دسته ی کلی شاخص های ورودی و تاثیر تقسیم بندی شده اند و عموماً ذیل اولویت های ائتلاف دسته بندی شده اند. بعضاً زمان ارائه ی آمارهای مربوط به

² <http://transparency.number10.gov.uk/>

² Business Plan

شاخص ها نیز مشخص شده اند. در برخی از وزارتخانه ها نحوه ی محاسبه و یا منبع اطلاعات و یا فرد تحلیلی که اطلاعات را ارائه نموده است معرفی شده اند.

در قسمت اولویت های بین بخشی وزارتخانه ها و ادارت مختلف درگیر با هر اولویت آورده شده و وظایف هر یک مشخص شده است.

در وضعیت فعلی اقدامات پروژه ها حالات زیر را دارا می باشند:

ü در حال پیشرفت

ü خاتمه یافته

ü هنوز برای شروع آن زمان بندی انجام نشده است

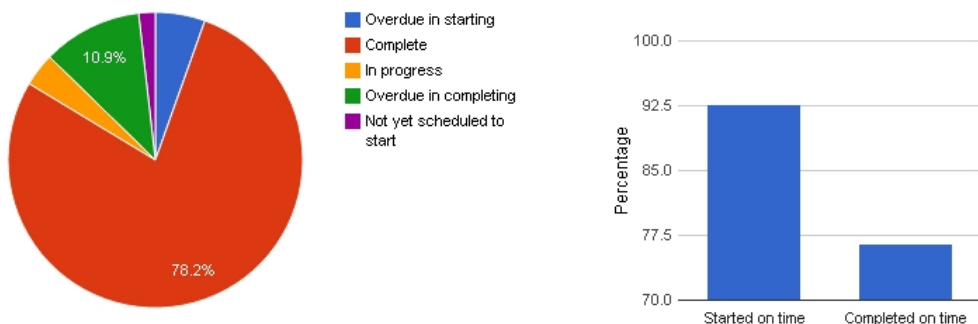
ü با تاخیر انجام شده است

ü با تاخیر شروع شده است

ü سایر

در زیر یک نمونه از گزارش وضعیت فعالیت های وزارتخانه انرژی و تغییرات آب و هوایی آورده شده است:

Current status of actions

شکل 6-1 وضعیت فعالیت های وزارتخانه انرژی و تغییرات آب و هوایی (32)

3-5-1- راهنمای شفافیت در ادارات محلی

دولت انگلستان با تصویب یک مقررات در حوزه ی شفافیت در ادارات و دولت های محلی تلاش های خود در این زمینه را به سطح بالاتری ارتقا داده است. مهمترین مسائلی که در این دستورالعمل برای دولت های محلی مورد تاکید قرار گرفته اند و باید منتشر گردند، عبارتند از:

ü هزینه کرد بالای ۵۰۰ پوند

ü خرید و معاملات دولتی

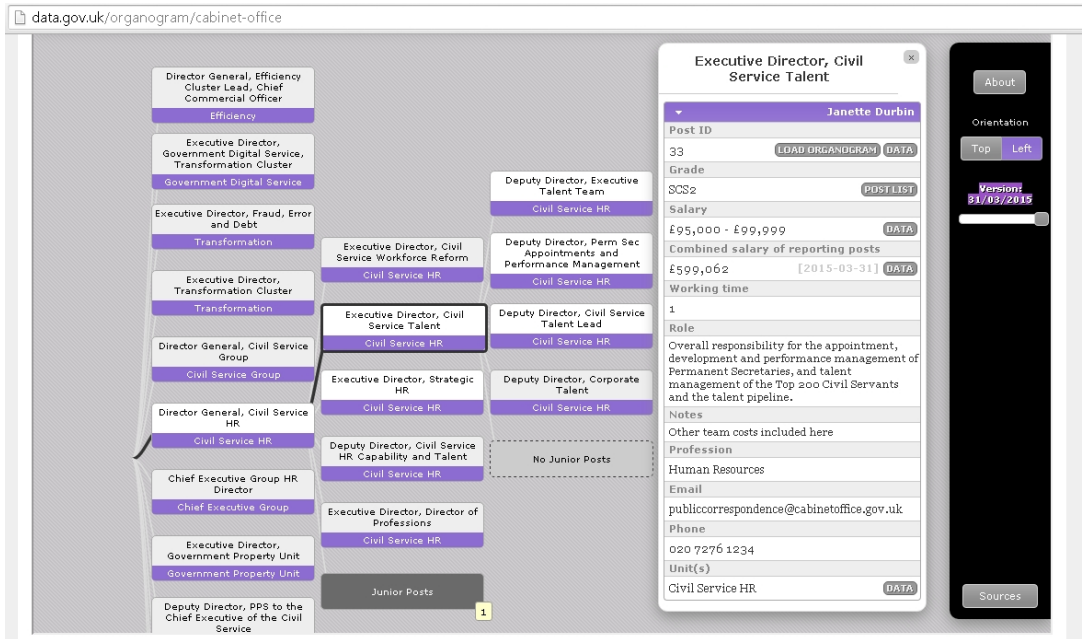
- ü اطلاعات مرتبط با خریدهای دولتی
- ü گرت به سازمان‌های فعال در حوزه‌های اجتماعی و داوطلبانه
- ü چارت سازمانی
- ü حقوق مسئولین رده بالا
- ü ضریب پرداخت حقوق
- ü زمان تسهیلات مربوط به اتحادیه های تجاری
- ü دارائی‌های زمین محلی
- ü ارزش دارایی‌های مسکن اجتماعی
- ü حساب‌های پارکینگ و فضاهاى پارکینگ
- ü کلاه برداری (۲۸)

در ادامه سامانه مرتبط با چارت سازمانی دولت و میزان حقوق هر پست سازمانی آورده شده است.

1-3-5-1- معرفی سامانه آرگانوگرام دولت انگلستان

در ذیل تارنمای «داده» وزارت خزانه داری انگلستان سامانه‌ای با نام «آرگانوگرام» راه‌اندازی کرده‌است که افراد با جست و جو در نمودار درختی این سامانه می‌توانند به اطلاعات مربوط به افراد شاغل در دولت بر اساس مقام آن فرد در دولت دست یابند. اطلاعات ارائه شده از افراد در این سامانه شامل کد پستی، میزان درآمد، ساعت کاری، مختصری از مسئولیت، حرفه، پست الکترونیکی، شماره تلفن و واحد کاری است.

برای مثال در شکل زیر با جست و جو در زیر شاخه‌های کابینه انگلستان اطلاعات خانم دربین نمایش داده شده است (۳۳).

Executive Director, Civil Service Talent

Janette Durbin

Post ID: 33 [LOAD ORGANOGRAM] [DATA]

Grade: SCS2 [POST LIST]

Salary: £95,000 - £99,999 [DATA]

Combined salary of reporting posts: £599,062 [2015-03-31] [DATA]

Working time: 1

Role: Overall responsibility for the appointment, development and performance management of Permanent Secretaries, and talent management of the Top 200 Civil Servants and the talent pipeline.

Notes: Other team costs included here

Profession:

Human Resources

Email: publiccorrespondence@cabinetoffice.gov.uk

Phone: 020 7276 1234

Unit(s): Civil Service HR [DATA]

شکل 1-7 جست و جو در سامانه آرگانوگرام